

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
ของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3*
TRANSFORMATIVE LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS AFFECTING EDUCATIONAL
QUALITY OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

สุพัชชา พลไชย*, เบญจพร ชนะกุล, นพรัตน์ ชัยเรือง

Supatcha Polchai, Benjaporn Chanakul, Nopparat Chairueng

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author E-mail: 6355701007@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา และศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยเทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้กลุ่มอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นขั้นของการสุ่ม รวมทั้งสิ้น 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างบารมี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ ด้านการ สร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 2) คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการ ปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด 3) ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เชาวน์ปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และ ด้านการสร้างบารมี ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) แนว ทางการพัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล บริหารสถานศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย มีกระบวนการคิดใหม่ที่หลากหลาย มุ่งผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญและ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, คุณภาพการศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research were to study the transformational leadership of school administrators. study the quality of education of educational institutions A study of executive transformational leadership that affects the quality of education. and to study the development of transformational leadership of administrators that affects the educational quality of educational institutions. Under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3 using a survey research method. The sample group was teachers and personnel. Under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area 3, the sample group was selected by stratified random sampling technique. The group of districts where schools were located was used as a random strata. There were 313 people in total. Research tools were questionnaires, 5-level evaluation scales, data analysis by statistics, percentage, mean, standard deviation. Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis. The research findings were as follows: under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area, Area 3 overall was at a high level. in creating prestige have the highest average and motivational aspect with the lowest average 2. Educational quality of educational institutions Overall, it was at a high level. Change and development of educational institutions have the highest average and the quality of learners 3. The transformational leadership of school administrators had the lowest average. The aspect of encouraging the use of intelligence inspiring and the creation of prestige affecting the quality of education of educational institutions statistically significant at the .01 level. Manage educational institutions based on the principle of participation from all parties. There are many new thought processes. Focus on the success of work is important and able to solve problems rationally.

Keywords: Change Leadership, Educational Quality, School Administrators.

บทนำ

ประเทศไทยดำเนินการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายที่สำคัญหลายฉบับ อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติ การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ซึ่งผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็ก เยาวชน และประชาชน จากการบังคับใช้กฎหมายในข้างต้นอยู่ในระดับที่น่าพอใจในเชิงปริมาณ สำหรับเชิงคุณภาพยังคงมีสภาพปัญหาปรากฏอยู่ ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัด หลายประการ ซึ่งจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไข ให้เกิดผลลัพธ์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย อีกทั้งการศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนา ส่งเสริมและปลูกฝังแนวความคิดให้กับพลเมืองและเยาวชนของชาติ เป็นตัวแปรสำคัญของสมรรถนะความสามารถในการแข่งขันระยะยาวที่เป็นข้อต่อที่สำคัญของการออกแบบภายใต้การขับเคลื่อนของการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา อันเชื่อมโยงกับมนุษย์และสังคมในพลวัตการเปลี่ยนแปลงของการก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 และการเป็นไทยแลนด์ 4.0 การปฏิรูปการศึกษา จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับทุกภาคส่วน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปฏิรูปให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

คุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น สถานศึกษา โดยมีบุคลากรหลักที่สำคัญ ที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งการจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคน เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยหลัก ในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิดและคุณธรรมของบุคคล เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมและสร้างสรรค์ภูมิ ปัญญาให้แก่บุคคล การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้ประชาชนมีคุณธรรม สามารถดำรงอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถทักษะการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตมีความ สามารถในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, 2556)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกให้เห็นถึงกระบวนการบริหารและจัดการการศึกษาในสถานศึกษาที่มุ่งจะทำให้ผู้ตามให้ความไว้วางใจ มีความรู้สึกชื่นชม ให้ความจงรักภักดี เคารพนับถือต่อผู้นำจนสามารถส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานให้ได้ผลมากกว่าความคาดหวังเดิม (สุพรรณิกา สุบรรณาจ, 2560) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมีหน้าที่ ความรับผิดชอบในการนำการพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องใช้การปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในการสร้างความร่วมมือ สร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้สมาชิกรับรู้และตระหนักในคุณค่าของตนเองที่มีต่องานหรือองค์กร เกิดค่านิยมทางบวก สร้างแรงจูงใจและคุณธรรมให้สูงขึ้นจนส่งผลให้สมาชิกรู้สึกอยากปรับเปลี่ยน โดยใช้วิธีการประพடுத்தเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการทำงาน การเป็นคนดีมีคุณธรรม จนส่งผลให้ผู้ร่วมงานรู้สึกนิยมยกย่องนับถือไว้วางใจ ทิศทางใหม่ในการพัฒนาการศึกษาไทยสู่ยุค 4.0 จึงเป็นโจทย์ที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเผชิญกับความท้าทายในการจัดการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคลและองค์กร ตลอดจนการบริหารสถานศึกษาเพื่อขับเคลื่อนและนำพาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้สำเร็จผลต่อไป (ปณตนนท์ เถียรประภากุล, 2561)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารด้านใดบ้าง ที่ส่งผลต่อที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จึงดำเนินการวิจัยครั้งนี้ขึ้นมา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา ที่มุ่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการการศึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อศึกษาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ครั้งนี้ กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา และได้สังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการหลายท่าน อาทิเช่น ทฤษฎีของ (Bass, et al., 2006); (หทัยรัตน์ คชเดช, 2559); (รุ่งนภา จันทรลี, 2562) จะได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 5 ด้าน คือ ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เชาวน์ปัญญา ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการสร้างบารมี และ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

ตัวแปรตาม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา จากนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพการศึกษา อาทิเช่น แนวคิดของ (Hoy, W. K. & Miskel, C. G., 2008) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ แนวคิดของนักทฤษฎี คุณภาพของสถานศึกษา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีความถี่สูง 7 ด้าน ดังนี้ ด้านคุณภาพผู้เรียน การจัดการศึกษา การสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรการส่งเสริมการศึกษา การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 313 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., 1970) สุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้กลุ่มอำเภอที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม จำนวน 6 อำเภอ แล้วคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้น จะได้สัดส่วนประชากรที่เป็นตัวแทนเป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก ผู้ให้ข้อมูล ส่วนกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยครูและบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 10 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (purposive random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยได้สร้างและการทดสอบเครื่องมือวิจัย มีการศึกษาหาความรู้พื้นฐาน กำหนดนิยามศัพท์ กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า สร้างแบบสอบถามตามมาตรฐานมาตรฐานวัดประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีเนื้อหาครอบคลุม ขอบข่ายของการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยผู้วิจัยได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญมีความรู้ในด้านบริหารการศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งค่าความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของ Cronbach ซึ่งเท่ากับ 0.94 แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นและสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เชาวน์ปัญญา 2) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ 3) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 4) ด้านการสร้างบารมี และ 5) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert's Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ประกอบด้วย

คำถาม 7 ด้าน คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการบริหารการจัดการศึกษา 3) ด้านการสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ 4) ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา 5) ด้านมาตรการส่งเสริมการศึกษา 6) ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 7) ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open - Ended) จำนวน 4 ข้อ โดยเปิดช่องว่างให้ตอบได้อย่างอิสระ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามด้วย Google Form และส่งไปยังสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ E - office ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 313 ชุด

3. หลังจากส่งแบบสอบถามไป 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนคำตอบใน Google Sheet

4. เมื่อกลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามมาครบตามจำนวนแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เรียบร้อยแล้วก็ทำการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นนำผลที่ได้ไปสรุปผลตามวัตถุประสงค์ อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ

5. ผู้วิจัยติดต่อกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้แบบสัมภาษณ์

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้คืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 1 มาตรวจสอบหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการแปลผลข้อมูลในแต่ละข้อตามลำดับ

3. นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 มาตรวจสอบหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล แบ่งออกเป็น 5 ระดับโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 5 ระดับ ของ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

5. วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise Method

6. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนาโวหาร

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เชาวน์ปัญญา	4.33	0.53	มาก
2. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์	4.32	0.57	มาก
3. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.26	0.54	มาก
4. ด้านการสร้างบารมี	4.38	0.54	มาก
5. ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	4.37	0.24	มาก
รวม	4.34	0.47	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างบารมี ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา ด้านคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.37$) ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เชาวน์ปัญญา ($\bar{X} = 4.33$) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.32$) และ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.26$)

2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวมและรายด้าน

คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.18	0.51	มาก
2. ด้านการบริหารการจัดการศึกษา	4.24	0.49	มาก
3. ด้านการสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้	4.26	0.48	มาก
4. ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	4.22	0.53	มาก
5. ด้านมาตรการส่งเสริมการศึกษา	4.26	0.51	มาก
6. ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.30	0.50	มาก
7. ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.30	0.48	มาก
รวม	4.32	0.50	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$) ด้านมาตรการส่งเสริมการศึกษา ($\bar{X} = 4.26$) ด้านการสร้างสรรค์สังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.26$) ด้านการบริหารการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$) ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) และด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.18$)

3. ผลการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ ขั้นตอน ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ อำนาจในการพยากรณ์ ที่ปรับแก้ และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	sig
1	.770	.593	.586	.31849	.000

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .770^*$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีประสิทธิภาพในการทำนาย เท่ากับ .593 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว เท่ากับ .586 และมีค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ .31849

ตารางที่ 4 ผลการวิจัยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Std. Error	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.133	.340		3.336	.001
ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เชาวน์ปัญญา (X_1)	.120	.044	.129	2.721	.007
การสร้างแรงบันดาลใจ (X_3)	.363	.038	.398	9.470	.000
การสร้างบารมี (X_4)	.403	.045	.442	8.971	.000

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เชาวน์ปัญญา (X_1) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3) และ ด้านการสร้างบารมี (X_4) ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .770 สามารถทำนาย คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมได้ร้อยละ 77.0 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .593 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ .586 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 1.133 + 0.120 (X_1) + 0.363 (X_3) + 0.403 (X_4)$$

สมการถดถอยในรูปคะแนน มาตรฐาน

$$\hat{Z}_{tot} = 0.129 (X_1) + 0.398 (X_3) + 0.442 (X_4)$$

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ผู้บริหารที่ดีควรบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล ต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความรู้ เข้าใจ มีการพัฒนาตนเองด้านวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง ต้องมีการกำหนดเป้าหมายที่เป็นความต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตร่วมกันกับครูและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม จัดให้มีการประชุมสัมมนา ร่วมกันเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน รวมทั้งส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา แสวงหาความรู้ในการพัฒนางานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรจัดสรรความดีความชอบ ผลประโยชน์ที่โรงเรียนได้รับให้กับครูอย่างทั่วถึง ต้องประพฤติในทางที่ถูกต้องให้เกิดแรงบันดาลใจกับครูได้บังคับบัญชา โดยการสร้างแรงจูงใจภายในให้ทำหาย เพื่อกระตุ้นจิตวิญญาณของทีมน แสดงออกซึ่งความกระตือรือร้น โดยการสร้างเจตคติที่ดี อีกทั้งต้อง รับฟังความคิด

ให้คุณค่าของบุคคล พร้อมทั้งต้องดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล เป็นโค้ช (Coach) เป็นที่ปรึกษา (Advisor) โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมหรือแสดงบทบาททำให้ ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ตระหนักถึงภารกิจ และวิสัยทัศน์ความจงรักภักดี และจงใจให้ผู้ร่วมงานมองไกล เกินกว่าความสนใจของตน ซึ่งจะนำไปสู่ประโยชน์และความสำเร็จขององค์การ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครูและนักเรียนมากที่สุด เป็นผู้วิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม และต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงอย่างมีศักยภาพในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ทิพวัลย์ ชันหิตย์ ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ทิพวัลย์ ชันหิตย์, 2560)

2. คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญมากต่อคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีภาวะความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาให้สถานศึกษามีคุณภาพ มีมาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ นอกจากนี้ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้ประสานระหว่างครูผู้สอน นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ร่วมมือ ร่วมใจกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธ์กร พोगาม ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา :กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล” ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา :กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล” โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย (พันธ์กร พोगาม, 2558) คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์การ สร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มี 8 แนวทาง คือ 1) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นใจในการทำงาน โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย 2) เปิดโอกาสให้บุคลากรมีการเสนอปัญหาที่แต่ละคนเผชิญ และหาพื้นที่ให้แต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นออกมา 3) สร้างเจตคติที่ดีในการทำงานโดยการสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนนั้นรู้ถึงบทบาทหน้าที่ และความสำคัญในหน้าที่ ที่รับผิดชอบ 4) สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ใช้วิธีการสร้างความเป็นมิตรหรือให้คำชมเชยเพื่อเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรทำอย่างเต็มที่ความสามารถ 5) ดูแลเอาใจใส่บุคลากรอย่างทั่วถึงโดยศึกษาบุคลากรเป็นรายบุคคล 6) มอบหมายงานให้บุคลากรได้รับผิดชอบตรงตามความสามารถและให้ได้รับผิดชอบงานในตำแหน่งที่สูงขึ้น 7) ส่งเสริมให้บุคลากรแต่ละคนได้มีการพัฒนาตนเองอยู่

เสมอ เช่น ให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และ 8) หาแนวทางให้บุคลากรแต่ละคนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ เช่น ให้เข้ารับการอบรม การศึกษาดูงาน

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นให้เกิดการใช้เชาวน์ปัญญาด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และ ด้านการสร้างบารมี ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวกมีความสัมพันธ์ ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .770^*$) สืบเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการในองค์กร เพื่อเปลี่ยนแปลงความพยายามในการปฏิบัติงานของบุคลากร ให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะการปฏิบัติงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้นมีศักยภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้บริหารเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ อำนวยความสะดวก ตลอดจนให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนวิธีการทำงานของผู้ร่วมงาน อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ เมื่อผู้ร่วมงานทำงานประสบความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ก็จะกล่าวคำยกย่อง ชมเชย ในความสามารถของผู้ร่วมงานให้เป็นที่ประจักษ์ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับความเป็นปัจเจกบุคคล สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงาน ให้ความเป็นกันเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ของทีม งาน ซึ่งนำไปสู่แนวคิดใหม่ในการแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา จันทรลี ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (รุ่งนภา จันทรลี, 2562)

4. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการพัฒนา ส่งเสริมให้มีความรู้พื้นฐาน พัฒนาตนเองเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจะต้องกำหนดเป้าหมายร่วมกันกับครูและบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารจัดโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนควรมีมาตรการกำหนดให้ผู้บริหารจัดสรรความดีความชอบ ผลประโยชน์ที่โรงเรียนได้รับให้กับครูและบุคลากรได้อย่างเหมาะสมทั่วถึง ซึ่งผู้บริหารต้องประพฤติในทางที่มุ่งให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยการสร้างแรงจูงใจภายในให้ทำทนายในเรื่องงานเพื่อกระตุ้นจิตวิญญาณของทีม และผู้บริหารต้องสามารถเป็นที่ปรึกษา สำคัญของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคนโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปรึกษาปรึกษาเรื่องงานเรื่องส่วนตัวได้เสมอ และต้องสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นผู้บริหารมีคุณค่าและมีความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑนา ชุมปัญญา ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ควรได้รับการส่งเสริม มี จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นต้นแบบนำทาง ผู้นำควรประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง ที่ดี ทั้งด้านการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้

ผู้ร่วมงานได้ประพฤติตาม ผู้นำควรมี ความเป็นกัลยาณมิตร เก่งงาน สอนงานได้ มีความรอบรู้ และพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ และด้านการสร้างแรงบันดาลใจต่อวิสัยทัศน์ร่วม ผู้นำควร ประชุมครู กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อ เป้าหมายขององค์กร อีกทั้งครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรสร้าง ความเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้ทุกคนตระหนักและเห็น ความสำคัญขององค์กร (มณฑนา ชุมปัญญา, 2563)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างทั่วถึง ควรแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ตั้งใจ ปฏิบัติงานทุกอย่างให้สำเร็จ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ร่วมงานได้ ตระหนักและตั้งใจทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนควรมีการสร้างเจตคติที่ดี ปลูกฝังการคิดในแง่บวก อุทิศตัว หรือความผูกพันต่อเป้าหมาย วิสัยทัศน์ร่วมกัน อีกทั้งควรแสดงออกซึ่งความหวัง ที่ผู้บริหารต้องการอย่างชัดเจน เพื่อช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชามองข้ามผลประโยชน์ของตน ร่วมปฏิบัติการกิจขององค์กร ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรนำผลการวิจัยไปจัดทำหลักสูตรจัดอบรม สัมมนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ ทักษะเจตคติที่ดีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการให้มีคุณภาพ อีกทั้งควรมีการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของให้มี ประสิทธิภาพต่อไป และควรมีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เช่น ด้านวัฒนธรรมองค์กร การคิดเชิงสร้างสรรค์ การสร้างทีมงาน การวิจัย การจัดการความรู้ เป็นต้น เพื่อ พัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง

เอกสารอ้างอิง

- ทิพวัลย์ ชันหิตย์. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่9). กรุงเทพมหานคร: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด.
- ปณตนนท์ เกียรติประภากุล. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0. วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 11(2), 1994 - 2013.
- พนัชกร พงาม. (2558). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา:กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล”. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: แฮสออฟเคอร์ มิสท์.
- มณฑนา ชุมปัญญา. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- รุ่งนภา จันทรลี. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วีระยุทธ ชาศะกาญจน์. (2556). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพรรณิกา สุบรรณาจ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- หทัยรัตน์ คชเดช. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- Bass, et al. (2006). Transformational Leadership. (2nd ed). New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2008). Educational administration: Theory, research, and Practice. 8th ed. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 1970(30), 607-610.